

ΜΗΝΥΜΑ
ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ
ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
κ.κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ Β΄

Σεβασμιώτατοι,
Σεβαστοί πατέρες,
Ἐλλογιμώτατοι κ.κ. Καθηγητές,
Ἀξιότιμοι ἑκπρόσωποι τῶν πολιτειακῶν ἀρχῶν,
Ἀγαπητοί Σύεδροι,

Μέ αισθήματα εἰλικρινοῦς χαρᾶς ἀπευθύνομαι πρὸς ὅλους ἐσᾶς, τοὺς συμμετέχοντες στό *ΙΗ΄ Πανελλήνιον Λειτουργικόν Συμπόσιον* μέ θέμα «*ΤΟ ΗΘΟΣ ΚΑΙ Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΗΣ ΛΑΤΡΕΙΑΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ*», τό ὅποιο τελεῖ ὑπό τήν αἰγίδα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Εὐχαριστῶ τόν Σεβασμιώτατο ἀδελφό Μητροπολίτη Καισαριανῆς, Βύρωνος καί Ὑμηττοῦ κ. Δανιήλ, Πρόεδρο τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Λειτουργικῆς Ἀναγεννήσεως καί τῆς Ὄργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Συμποσίου, καθῶς καί τά Μέλη τῆς ἐν λόγῳ Ἐπιτροπῆς γιά τήν μέριμνα καί τοὺς καταβληθέντες κόπους τους, προκειμένου νά διοργανωθεῖ αὐτή ἡ εὐλογημένη σύναξη. Εὐχαριστῶ ἐπίσης ἐκ μέσης καρδίας τόν φιλοξενοῦντα τό Συμπόσιο, Σεβασμιώτατο ἀδελφό Μητροπολίτη Περιστερίου κ. Γρηγόριο, γιά τήν ἀρωγή του στήν διεξαγωγή τῶν ἐργασιῶν του Συμποσίου.

Ἡ Λατρεία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἀποτελεῖ τό κέντρο τῆς ζωῆς τῶν πιστῶν. Τό ἦθος καί ὁ χαρακτήρας τῆς πηγάζουν ἀπό τήν δογματική διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας μας. Αὐτό τό βιώνουν οἱ πιστοί σέ κάθε Λατρευτική σύναξη, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ γι' αὐτούς πηγή πνευματικῆς ἀνατροφοδοτήσεως.

Ἡ ἀδιαμφισβήτητη αὐτή ἀλήθεια ἔχει τήν ἀρχή τῆς στήν Παλαιά Διαθήκη, ὅταν ὁ Θεός παρέδωσε στόν Μωϋσῆ τόν τρόπο μέ τόν ὅποιο ἤθελε νά Τόν λατρεύουν οἱ Ἑβραῖοι. Δι' αὐτοῦ τοῦ θεοπαραδότου Λατρευτικοῦ τύπου ἐπικοινωνοῦσαν μέ τόν Θεό, Τόν δόξαζαν, Τόν εὐλογοῦσαν καί προσέφεραν θυσίες.

«Ὅτε ἦλθε τό πλήρωμα τοῦ χρόνου» (Γαλ. 4, 4) οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι πρῶτιστα, ἀλλά καί οἱ σύγχρονοι μέ τόν Χριστό ἄνθρωποι βίωσαν τήν παρουσία τοῦ Θεοῦ μεταξύ τους, Τόν εἶδαν νά θαυματοργεῖ καί νά τοὺς διδάσκει τόν νέο τρόπο μέ τόν ὅποιο πρέπει νά τόν λατρεύουν. «*Πνεῦμα ὁ Θεός, καί τοὺς προσκυνοῦντας*

αὐτὸν ἐν Πνεύματι καὶ Ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν» (Ἰωάν. 4, 24). Τούς δίδαξε νά γρηγοροῦν καί νά προσεύχονται, καί, βεβαίως, παρέδωσε τό Μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας «προσφέρων καὶ προσφερόμενος καὶ προσδεχόμενος καὶ διαδιδόμενος» («Ἱερατικόν» Ἔκδ. Ἀποστολικῆς Διακονίας, Ἀθήνα, Ὀκτώβριος 2021, σελ. 125), σφραγίζοντας μέ τό Τίμιον Αἷμα Του τήν Καινή Του Διαθήκη μέ τούς ἀνθρώπους.

Μετά τήν Ἀνάληψη τοῦ Κυρίου μας τά μέλη τῆς πρώτης Χριστιανικῆς Κοινότητος «ἦσαν προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν Ἀποστόλων καὶ τῇ κοινωνίᾳ καὶ τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου καὶ ταῖς προσευχαῖς» (Πράξ. 2, 42), δείχνοντας μ' αὐτόν τόν τρόπο ὅτι ὁ πυρήνας τῆς ἐπί γῆς ζωῆς τους ἦταν ἡ Λατρεία τοῦ Θεοῦ.

Αὐτή ἡ προσωπική ἐμπειρία τῶν ἀποστολικῶν χρόνων καταγράφεται μετέπειτα γιά λόγους ποιμαντικῆς συνέπειας καί ἀκριβείας τῆς Ἀληθείας. Ἰδιαίτερος οἱ δύο μεγάλοι Πατέρες καί Διδάσκαλοι τῆς Ἐκκλησίας μας, ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος καί ὁ Μέγας Βασίλειος, ἀποτυπώνουν τήν Ἀποστολική Λατρευτική παρακαταθήκη καί τήν προφορική Παράδοση στίς Θεῖες Λειτουργίες πού συνέγραψαν καί τίς ὁποῖες τελεῖ ἡ Ἐκκλησία μας μέχρι σήμερα.

Τό παρόν Συμπόσιο καί οἱ Ἐλλογιμώτατοι Εἰσηγητές του θά καταδείξουν τό ἀπαράμιλλον τοῦ ἠθους καί τοῦ χαρακτήρα τῆς Λατρείας τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἐμεῖς οἱ κληρικοί, ὡς οἰκονόμοι καί διάκονοι τῶν Μυστηρίων τοῦ Θεοῦ ὀφείλουμε νά διαφυλάξουμε τήν ἱερότητα τῆς Θείας Λατρείας καί νά ὀδηγήσουμε τούς πιστούς «εἰς τὸ λατρεύειν Θεῷ ζῶντι» (Ἐβρ. 9, 14), ἀλλά καί γενικότερα νά τούς διδάξουμε «πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ Θεοῦ ἀναστρέφεσθαι, ἥτις ἐστὶν ἐκκλησία Θεοῦ ζῶντος, στῦλος καὶ ἐδραῖωμα τῆς ἀληθείας» (Τιμ. Α' 3, 15).

Θά μοῦ ἐπιτρέψετε, ἀδελφοί μου, νά κλείσω τό μήνυμα τοῦτο μέ τίς ὀλόθερμες εὐχές μου γιά ἐπιτυχία, μέ τήν Χάρη καί τόν Φωτισμό τοῦ Κυρίου, αὐτοῦ τοῦ τόσο ἀξιόλογου Συμποσίου, καί μέ τήν προτροπή τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Παύλου νά «λατρεύωμεν εὐαρέστως τῷ Θεῷ μετὰ αἰδοῦς καὶ εὐλαβείας» (Ἐβρ. 12, 28).

Μετά πατρικῶν εὐχῶν